

HARVENNUSVOIMAKKUUDEN ARVOSTELU METSÄKESKUKSEN TOTEUTTAMASSA KORJUUJÄLJEN TARKASTUKSESSA

Suomen metsäkeskus toteuttaa metsälain, kestävän metsätalouden rahoituslain, kestävän metsätalouden määräaikaisen rahoituslain ja metsätuhojen torjunnasta annetun lain edellyttämät tarkastukset. Tarkastukset toteutetaan maa- ja metsätalousministeriön hyväksymän teknisen tarkastusohjeen mukaisesti.

<https://www.metsakeskus.fi/sites/default/files/maastotarkastusohje.pdf>

Metsäkeskuksen toteuttama valtakunnallinen, riippumattoman toimijan toteuttama luotettava tarkastustoiminta ja sen jatkuva kehittäminen on erittäin tärkeää. Se palvelee metsäalan toimijoiden omaa laadunhallintaa ja on olennainen osa vastuullisuuden todentamista sidosryhmien suuntaan.

Metsälain edellyttämiin tarkastuksiin sisältyy korjuujäljen laadunseuranta, jossa harvennushakkuissa mitataan kultakin tarkastuskohteelta puustotunnukset, korjuuvauriot ja ajouria koskevat tunnuksot (ohjeen s. 15 -). Mittausten pohjalta tehdään korjuujäljen kokonaisarvostelu oheisen arvostelusapluunan perusteella (taulukko). Sen perusteella kohde saa arvosanan *hyvä*, *huomautettavaa* tai *virheellinen*. Hyvään kokonaisarvosanaan vaaditaan, että kaikki arvostelusapluunan tunnuksot ovat hyviä.

Arvosana	Pohjapinta-ala/ runkoluku	Ajouraväli	Ajouraleveys	Puustovauriot	Maasto- vauriot	Kokonaisarvostelu
Hyvä	Harvennus- mallin mukainen	19 m tai enemmän	Alle 46 dm (turvemaiilla tai erittäin kivisillä mailla alle 51 dm)	Enintään 5 %	Enintään 5 % (turvemaiilla enintään 10 %)	Kaikki tunnuksot hyviä
Huomau- tettavaa	Suosituksiheyden ylärajaa tiheämpi tai alarajaa harvempi Suositustiheyttä 2m ² tiheämpi tai suositustiheyttä harvempi lakirajaan asti	Alle 19 m	Yli 46 dm (tur- vemaiilla yli 51 dm tai erittäin kivisillä mailla)	Yli 5 %	Yli 5 % (turvemaiilla yli 10 %)	Huomautettavaa yhdessä tai useammassa tunnuksessa
Virheellinen	Alle lakirajan	-	-	Yli 15 %	Yli 20 % (turvemai- la 25 %)	Puuston tiheys alle lakirajan tai puustovaurioita liikaa tai maastovaurioita liikaa

Harvennusvoimakkuuden arvostelussa jäävän puuston pohjapinta-ala/runkolukua verrataan Tapion laatimisiin Hyvän metsänhoidon suosituksiin. Jäävään puuston runkolukuun ei lueta korjuussa vaurioituneita puita, koska metsälaissa ne on määritelty kasvatuskelvottomiksi. Mikäli

jäävän puuston määrä poikkeaa suositustiheydestä, kohde saa arvosanan ”huomautettavaa”. Jos puuston on harvennettu alle lakirajan, se luokitellaan ”virheelliseksi”.

Ehdotamme harvennusvoimakkuuden arvosteluperiaatetta tarkistettavaksi. Perusteena on se, että metsänkäsittelyn säädöksiä ja periaatteita on viime aikoina kehitetty siihen suuntaan, että metsänomistajalla on entistä enemmän valinnan vapautta omien metsiensä hoidossa. Tämä tarkoittaa mm. sitä, että tehokkaaseen, metsien korkeaan tuottoon tähtäävä metsänomistaja soveltaa metsissään Tapion metsänhoitosuosituksia intensiivisempiä harvennusmalleja. Se merkitsee käytännössä voimakkaampia harvennuksia ja vähempiä harvennuskertoja kiertoajassa. Kun korjuujäljen tarkastus tehdään tällaisissa kohteissa, korjuujälki luokitellaan helposti huomautettavaa-luokkaan, vaikka se vastaa täysin metsänomistajan tavoitteita. Ilmiötä korostaa se, että kaikki vähänkin vaurioituneiksi luetut puut jätetään laskennassa pois jäävän puuston tiheydestä.

Muutosehdotus: harvennusvoimakkuuden arvostelua kehitetään siten, että luokkaan ”hyvä” luetaan sellaiset tapaukset, joissa poikkeama Tapion suosituskäyrästä on enintään 15 %.